

tager den militære eller den civile Retsplejes Ordning, er, som man kalder det, et organisk Hele, hvoraf man ikke kan tage væsentlige Bestanddele ud og sætte andre ind uden at forkludre det hele.

Jeg vil tillade mig i denne Henseende at gøre opmærksom paa det Ændringsforslag, der er stillet under Nr. 6 af Mindretallet, og som gaar ud paa at forandre dette, at Forsvareren først skal træde til, naar Undersøgelsen er endt, til, at Forsvareren skal træde til, før Undersøgelsen begynder. Altsaa, Meningen er, at Forsvareren ikke blot skal virke, efter at Forhørene ere endte, naar man altsaa er kommen til Domsforhandlingerne, men at han skal beskikkes fra første Færd af, og navnlig saa snart tiltalte er arresteret, saa at han straks kan virke, give den anklagede de fornødne Ideer, høre, hvad han har at indvende o. s. v. Dette synes jo at være rimeligt. Man ved, at naar der er Tale om kriminelle Sager i Almindelighed, er man tilbøjelig til at lægge Hovedvægten paa, at der er et tilstrækkelig grundigt Forsvar for den tiltalte. Men man maa ved Siden deraf ikke glemme, at ogsaa Staten har et Krav. Lige saa vist som tiltalte har et Krav paa ikke at blive dømt, før Sagen er bleven grundigt undersøgt, og alt er kommet frem, hvad der taler til hans Gunst, lige saa vist har Samfundet et Krav paa, at en Forbryder ikke ved Kunstgreb eller ved en eller anden Finesse slipper fri.

Naar man nu vil sige: Vi indføre i den militære Retspleje den Ordning, at Forsvaret træder til, saasnart Undersøgelsen begynder, vil det for det første se en Smule underligt ud, at vi gøre det i den militære Retspleje, naar det ikke ogsaa sker i de Sager, som behandles af de borgerlige Retter. Det er dog kun de forholdsvis faa og ubetydelige Sager, der behandles ved de militære Retter, medens talrige og vigtige Sager behandles ved de borgerlige Retter. Det vilde da se underligt ud, om man indførte et langt stærkere Forsvar for den tiltalte ved Krigsretterne end ved de borgerlige Retter. Det vilde nemlig sige, at man skyndte sig at indføre en meget stor Garanti i de færre Tilfælde, hvor der trænges mindst til den, medens man derimod lod de flere Tilfælde, hvor der trænges mest dertil, ligge.

Naar man hertil maaske vil svare, at det kommer af, at vi ikke have den borgerlige Ret til Behandling, vil jeg sige: Naar man kan indføre en saadan Reform blot ved at indsette 2-3 Ord, vilde det

være Synd, om man ikke gjorde det samme for den borgerlige Rets Vedkommende. Saa burde man ogsaa der kunne sige: Forsvaret træder til, naar Undersøgelsen begynder. Dette kan man imidlertid ikke gøre, for hvis man vilde lade Forsvaret træde til, saa snart Undersøgelsen begynder, hvilket er en rigtig Tanke, der vel anerkendes af alle, maatte man udføre Tanken saaledes, at man ogsaa fik, om jeg maa bruge det Udtryk, de fornødne Korrelater. Der er f. Eks. en Ting, som vil være klar for enhver Jurist, naar han nøjere overvejer Spørgsmaalet, nemlig at man ikke kan indføre denne Regel uden at forandre Bevisreglerne. Dette er kun eet Punkt, jeg vil gøre opmærksom paa. Dernæst vil jeg spørge, om man virkelig vilde kunne indføre dette ved Krigsretterne uden at forandre deres Sammensætning. Jeg tror, det vilde blive utilfredsstillende. I hvert Tilfælde vilde det være at indføre vidtgaende Regler i de Tilfælde, hvor det er mindre nødvendigt, idet det kun skulde være militære Tjenestesager og ikke andre Sager, ikke civile Sager, som skulde for Krigsretterne.

I § 1 siges der, at i alle Sager, som hverken angaa militære Tjenesteforhold eller ere Straffesager, skulde de Personer, der ere underlagte militær Jurisdiktion, høre under de borgerlige Domstole. Men hvad der er militære Straffesager, er noget, man kan tvistes om til evig Tid. Det er noget, der ikke er givet ved det blotte Ord. Hvis man indfører en saadan Bestemmelse, vil man blive nødt til at komme til en Beskrivelse, en Sondring, eller hvad man skal kalde det, hvad jeg allerede gjorde opmærksom paa ved Sagens 1ste Behandling. Hvis den militære Straffelov af 1881 var skreven med Henblik paa en mulig Reform af den militære Proces, var det rimeligt, at man havde givet sine Bestemmelser saaledes, at man ligefrem sagde: I de Tilfælde, der ere Straf undergivne efter militære Love, høre Sagerne under militær Ret, i andre Tilfælde høre de under borgerlig Ret. Saadant er imidlertid ikke sket. Man vilde altsaa blive nødt til, naar man vilde give en Sondring efter denne Regel eller efter Straffeloven, at gennemgaa hele Straffeloven. Med andre Ord, det forholder sig saaledes — det kan ikke nægtes —, at hvis man vilde gaa til en saa gennemgribende Reform af den militære Retspleje, vilde man møde de samme store Spørgsmaal, som netop ere Skyld i, at Reformen af den borgerlige Retspleje er trukken saa længe ud — 60 Aar eller